1851. N°. 95.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

VRIJDAG, 28 NOVEMBER.

Deze Courant kost in het ½ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e bl. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie DRENTHE, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de door de Algemeene Rekenkamer gearresteerde REKENINGEN en VERANTWOORDINGEN der Provinciale fondsen van *Drenthe* over den 2en en 3en Jaargang 1842, den 2en en 3en Jaargang 1843 en den 1sten, 2en en 3en Jaargang 1844, van den 26 November tot en met den 9 December aanstaande, gedurende den gewonen bureautijd, ter Provinciale Griffie, ter inzage van een ieder zullen voorliggen.

En zal deze worden opgenomen in de nummers der *Drentsche Courant* van dingsdag den 25 en vrijdag den 28 November eerstkomende.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter,
DE VOS VAN STEENWIJK
De Griffier,
W. H. HOFSTEDE.

Assen,
den 18 *Nov.* 1851.

Nederland.

26 *Nov.* In de bijeenkomst der tweede kamer van 24 dezer is de algemeene beraadslaging over het IVe Hoofdstuk der staatsbegrooting (Justitie) ten einde gebragt. Verscheidene sprekers hebben bedenkingen ontwikkeld tegen den gang van zaken bij dit departement, en zich beklaagd over het uitblijven van vele voordragten van wet, waaraan sedert lang behoefte is; vooral over het stelsellooze der voordragt omtrent de regterlijke organisatie. De Minister van Justitie heeft daarop geantwoord en ook gezegd, dat in den Ministerraad besloten was, het vroeger ingediende en door de Kamer beoordeelde ontwerp van regterlijke organisatie, op nieuw en onveranderd aan te bieden.

— De Leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn ter vergadering opgeroepen tegen woensdag den 3den December aanstaande.

— Volgens een berigt uit Singapore, in een Duitsch blad geplaatst, zouden de Hollanders op Sumatra veel volks hebben verloren. Van de 500 man zouden slechts 200 zijn teruggekomen. Dit berigt behoeft echter nadere bevestiging.

— Naar wij vernemen, zullen er weldra adressen aan de Tweede Kamer van de Staten Generaal worden toegezonden door de kerkeraden van een aantal grootere en kleinere gemeenten in de provincie Utrecht tegen de voorgedragen armenwet. *(Ned.)*

27 *Nov.* Dingsdag zijn bij de 2e Kamer de discussiën over de afzonderlijke artikelen van Hoofdstuk IV der staatsbegrooting geopend. De artt. 1 tot en met 16 zijn aangenomen. Art. 17, tractementen en toelagen van Directeurs, Commissarissen en dienaren van policie *f* 7500, gaf aanleiding tot veel tegenspraak; ook de heer *van Heiden* verklaarde zich daartegen. In de zitting van woensdag is dit artikel met 45 tegen 20 stemmen verworpen.

Buitenland.

26 *Nov.* De nieuwe Koning van Hannover heeft het Ministerie *Munchhausen*, dat meer liberale regeringsbeginselen voorstond en bij de natie zeer bemind was, vervangen door een Ministerie, waarvan de heer *von Schele* het hoofd is, en hetwelk men daarom veronderstelt, dat de meer absolutistische beginselen, die thans bijna in alle staten van Duitschland gehuldigd worden, zal volgen. — De Fransche wetgevende vergadering heeft op nieuw eene daad van vijandschap tegen den President *Lodewijk Napoleon* verrigt. Ten aanzien van het wetsontwerp op de verantwoordelijkheid van het uitvoerend bewind en deszelfs agenten, hetwelk volstrekt niet ten gunste van *L. Napoleon* is en zeer strenge straffen op elke ongrondwettige poging tot deszelfs herkiezing vaststelt, heeft de vergadering eene commissie van rapporteurs benoemd, bestaande uit 15 leden waarvan slechts een Bonapartistisch is. De Bonapartisten zijn hierover zeer verstoord en verwijten de behoudende meerderheid van met de roode republikeinen te heulen. — De ultra-Deensche partij heeft in de kwestie over de hertogdommen Sleeswijk-Holstein eene nederlaag geleden. Deze hertogdommen zullen niet bij Denemarken worden ingelijfd, maar blijven wat zij vóór 1848 waren; zij zenden derhalve ook geene afgevaardigden naar den Deenschen landdag. Voor hun beheer is een afzonderlijk minister, de heer Moltke, benoemd; ook zullen de beide hertogdommen eene onafhankelijke vertegenwoordiging hebben. Thans zullen waarschijnlijk de hertogdommen spoedig door de bondstroepen worden ontruimd.

Verkorte berigten.

26 *Nov.* Op den huize Rollecate bij Zwolle is in 75jarigen ouderdom overleden de heer *W. J.* Baron *van Dedem*, ontwerper en aanlegger van de Dedemsvaart. De verre neef zal nog bij het genot der weldaden door zijne grootsche onderneming in het leven geroepen, het aandenken zegenen van den genialen man, wiens leven door vele tegenspoeden werd gekenmerkt en die dikwijls voor zijne groote opofferingen slechts miskenningen inoogste. — Door den Raad van Steenwijk is het tractement van den secretaris van *f* 800 op *f* 600 en dat van den ontvanger van *f* 400 vast geld op 2 procent van de ontvangst bepaald. Het tractement van den burgemeester bleef op de oude som van *f* 400. — In de *Prov. Ov. Ct.* wordt tegengesproken, dat de post van gemeente-ontvanger te Lonneker voor 25 cents zou zijn aanbesteed; wel hebben enkele leden van den Raad, eenige bij hun bekende sollicitanten uitgenoodigd tot inschrijving waarop dan ook o. a. een billet op *zegel* van den oud-gemeente-ontvanger inkwam; de raad der gemeente was echter geheel vreemd van deze onwettige en belagchelijke handeling. — Gedeputeerde Staten van Friesland hebben eene commissie benoemd, om onderzoek te doen naar de meest voegzame wijze, waarop eene proefneming tot genezing van longziek rundvee op kleine schaal kan plaats hebben. Die commissie zal zich daarbij bepaaldelijk ten doel stellen, om te trachten de longziekte te onderkennen, zoo mogelijk in hare eerste ontwikkeling of althans in een zeer vroeg tijdperk, en om tevens, door een naauwkeurig physisch en chemisch onderzoek voorgelicht, welligt eenige hulpmiddelen op te sporen, om de verdere ontwikkeling der ziekte te voorkomen en hare verspreiding te beteugelen. — Te Maastricht zijn de commissaris van policie en deszelfs adjunct plotseling ontslagen. Men spreekt van regterlijke vervolgingen, tegen hen in te stellen. De adjunct zou reeds voortvlugtig zijn. — De *Westfal. Merc.* meldt, dat tusschen Pruissen en Hanover een verdrag is gesloten, ten doel hebbende den aanleg van een spoorweg van Osnabruck naar Loehne en van Emden naar den Rijn, om vervolgens over Ohne naar de Nederlandsche grenzen te loopen. De Nederl. baan zou van Arnhem naar Ohne aangelegd worden. — De dienstbode van de wed. te de Lindt, bij wie in den nacht van 14 dezer inbraak is gepleegd (zie ons no. 92), is ten gevolge van den bekomen schrik overleden. — Men meent te weten, dat in het glazen paleis, zoodra het geheel is ontruimd, een bal zal worden gegeven ten voordeele der Londensche hospitalen. — Door Urker visschers is 22 dezer, bij het eiland Vlie, een zeer groote visch gevonden, 70 voeten lang en in het ronde 40 voeten dik, met vinnen van 4 voeten lang en 2 voeten breed; de staart is 14 voeten breed. Het is waarschijnlijk een walvisch.

Assen, 28 November.

Het rund van de wed. *J. J. Rabbering* te Rabbering, gemeente Zuidwolde, hetwelk vermoed werd aan de besmettelijke longziekte te lijden, is gestorven, en vertoonde, geopend zijnde, de duidelijkste sporen, van aan die ziekte te hebben geleden.

— De Koning heeft aan den heer *K. J. Schiphorst*, op

zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester en secretaris der gemeente de Wijk. — Z. M. heeft goedgekeurd de benoeming van de burgemeesters van Vries en Zuidlaren tot secretarissen dier gemeenten.

— Door de gladheid van de laatste dagen is te Smilde een kind en te Veenhuizen een zekere *Heres* in het water geraakt; beide zijn niet dan levenloos opgehaald.

— Naar wij vernemen, heeft de collecte in eenige gemeenten gehouden, ten behoeve van de noodlijdenden door den brand te Hooghalen, de gezamenlijke som van *f* 383.06½ opgebragt, als te Assen *f* 91.31½, te Dwingelo *f* 34.00, te Hoogeveen *f* 60.18½, te Rolde *f* 52.98, te Beilen *f* 30.04½, te Smilde *f* 35.50 en te Westerbork *f* 97.90; terwijl eene collecte, door hen vroeger in de gemeente Beilen gehouden, heeft opgebragt *f* 406.51 aan geld, 25 mud en 50 kop rogge, 5 m. en 75 k. boekweit, 802 bossen stroo, 100 pond hooi, 2 voeren zoden, 5 nieuwe emmers, 12 el linnen, 12 el katoen, 4 el pilo, 4 stoelen en 2 brooden, hetgeen te zamen een bedrag van *f* 600 zal uitmaken. De gezegde noodlijdenden: *L. Strijk*, de wed. *E. Timmer* en *J. Vestering* hebben dus bijna *f* 1000 gecollecteerd, terwijl hun verlies op *f* 1810 is geraamd.

— De Raad van Westerbork heeft tot Secretaris benoemd den Burgemeester Mr. *S. J. Oosting*.

— Burgemeester en Wethouders van Arnhem hebben in eene publicatie de bakkers vermaand en hen desnoods verboden, het St. Nicolaasgoed met zoogenoemd goud te beplakken en in omloop te brengen, en zulks naar aanleiding van eene kennisgeving der plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt: »dat bij een ingesteld scheikundig onderzoek gebleken is, dat het zoogenaamde bladgoud, hetwelk tot versiering van St. Nicolaasgoed gebruikt »wordt, voor het grootste gedeelte uit koper bestaat en »niet anders dan een nadeeligen invloed op de gezondheid »der gebruikers moet hebben." Naar aanleiding hiervan deed de heer *J. van der Scheer Az.* dingsdag avond, in de vergadering van het te Assen bestaand Physisch Genootschap de volgende proef: Op een stukje van dat bladgoud werd eenig salpeterzuur gegoten; was het nu wezenlijk goud, dan moest er volstrekt geene werking te bespeuren zijn; maar integendeel alles werd in een groen vocht opgelost, iets hetwelk alleen met koper plaats heeft; ten overvloede werd er nog eene oplossing van bloedloogzout bijgedaan, waardoor eene vuile donkerbruine kleur ontstond. Door dit een en ander werd duidelijk bewezen, dat het bladgoud geen goud, maar wel koper is. Van welk een praktisch nut deze proef is, behoeft naauwelijks gezegd te worden. Het is toch algemeen bekend, dat het koper, zelfs in de geringste hoeveelheid een zeer schadelijken invloed op de gezondheid uitoefent. Mogten de bakkers hierdoor afgeschrikt worden, om ter wille van een bloot sieraad de gezondheid van zoo vele menschen te benadeelen!

— Zondag 16 dezer heeft in de Hervormde kerk te Wildervank eene collecte plaats gehad voor eene nieuw te stichtene kerkgemeente voor Nieuw Buinen, Drouwendermond, Buinerveen en Drouwenderveen; dezelve heeft *f* 21-, opgebragt. Gelijk men weet is door belanghebbenden voor *f* 2572-, ingeteekend en zijn de gronden voor kerk, pastorij en tuin door de marktgenooten gratis afgestaan. (*Gron. Ct.*

— Te Havelte is door den Raad, onder Kon. goedkeuring, tot Secretaris benoemd de heer burgemeester *W. F. Kijmmell* en tot Gemeente-ontvanger *Reint van Rossum*, die tot nog toe ook die betrekking heeft waargenomen.

— Te Zuidwolde is tot Gemeente-ontvanger benoemd *L. Middelboer*, die betrekking ook in de gemeente de Wijk waarnemende.

— Te Nijeveen zijn door den Raad tot Wethouders benoemd *J. Jonker* en *B. J. Denning* en tot gemeente-ontvanger *L. Vos*.

— Bij vonnis van den Kantonregter alhier van gisteren is de beurtschipper van Assen op Zwolle *H. van Veen* tot 2 geldboeten veroordeeld, wegens het niet op tijd met zijn beurtschip van Assen naar Zwolle vertrekken. — Naar men verneemt, moeten de pokken uitgebroken zijn aan het nieuwe diep te Gieterveen, gem. Gieten. — De brigadier-veldwachter van Borger is tot geregtsdienaar aldaar benoemd, zoodat de betrekking van veldwachter vacant is.

— Door de Arr. Regtbank alhier zijn den 26 dezer veroordeeld: *J. J.*, arbeider te Eelde, wegens het mishandelen van *J. B.* te Loon, door hem met een stok te slaan, tot gevangenisstraf van 1 maand en *f* 8 boete, terwijl *J. l. B.* en *J. K.*, beide wonende te Zuidlaren, die wegens hetzelfde feit teregt stonden, zijn vrijgesproken; — *E. S.* en *A. H.*, beide arbeiders te Beilen, wegens diefstal van aardappelen en kool, tot gevangenisstraf, de 1e van 1 maand en de 2e van 8 dagen; — *W. J. de Jong*, kolonist, laatst woonachtig te Veenhuizen, wegens diefstal van een schaap uit eene schaapskooi bij de vaart in de gemeente Smilde, en zulks na reeds in Nederlandsch Oostindie tot 3 jaren kruiwagenstraf te zijn veroordeeld geweest, tot gevangenisstraf van 5 jaren; — *J. D.* te Koekange, wegens diefstal van onderscheidene voorwerpen, tot gevangenisstraf van 1 maand. — Onderscheidene neringdoenden en kooplieden te Meppel, wegens het voorhanden hebben van ongeijkte maten en gewigten, ieder tot eene boete van *f* 10.

— In den laten avond van eergisteren, omstreeks elf uur, is een bijwagen van de stoomboot-diligence, waarin zich acht personen bevonden, terwijl een passagier bij den voerman op den bok zat, tusschen Uffelte en Dieverbrug in de Hoofdvaart gestort. Twee passagiers, een matroos en een koksjongen, hebben daarbij, niettegenstaande alle aangewende moeite, om hen te redden, het leven verloren, terwijl de andere passagiers kneuzingen en verwondingen hebben bekomen. Men kan zich de angst voorstellen, welke deze lieden hebben uitgestaan, en het is inderdaad te verwonderen, dat er nog zoovelen gered zijn. Tot dit verschrikkelijk ongeluk is, zegt men, de sterke drank weder de aanleidende oorzaak geweest. De voerman was, naar men wil, in een beschonken toestand, ten gevolge dat de passagier, een matroos, die bij hem op de bok zat en naderhand mede verdronken is, hem uit een flesch jenever, die hij bij zich had, te drinken gaf. Het waarschijnlijkst is, dat de voerman door den drank in slaap is geraakt, en de paarden met het rijtuig van den straatweg op den berm zijn gekomen, en langzamerhand de vaart zijn genaderd, totdat eindelijk de wielen aan de eene zijde van den bovenberm zijn afgegleden, en zoo de wagen onderste boven in de vaart is gestort. De omgekomen matroos is onder het rijtuig geraakt; de voerman was ook bijna verdronken; den volgenden dag kon hij nog niet spreken De paarden zijn gered, na, zooals men verhaalt, meer dan drie uren in het water doorgebragt te hebben, daar men zich natuurlijk eerst met de redding der menschen bezig hield. De diligence is eerst gisteren morgen tusschen 10 en 11 uur hier gearriveerd, als wanneer sommige passagiers nog weder geneeskundige hulp noodig hadden.

* *Dwingelo* 23 *Nov.* Onze onderwijzer der jeugd heeft van het alhier bestaand zanggezelschap uit erkentelijkheid een schoon bewerkte zilveren sigarenkoker ontvangen. Wij wenschen, dat dezelve moge strekken tot aanmoediging en opwekking, om met onvermoeiden ijver werkzaam te zijn, opdat men eenmaal een zuiver harmoniërend gezang bekome, en ons zanggezelschap met alle Drentsche dorpszanggezelschappen durve wedijveren.

* *Dwingelo*, 24 *Nov.* Tengevolge van het, tot een ieders spijt op handen zijnd vertrek van den heer *v. Schaick*, heeft onze kerkenraad met het beroepingswerk van eenen nieuwen Leeraar een aanvang gemaakt, en tot dat einde heeft een achttal kerkeraadsleden op gisteren den 23 dezer in de kerk te Westerbork ten gehoore van den heer *Lolcama* geweest. Men wil den heer Jhr. *A. W. van Holthe* het regt van Collatorschap betwisten; dit kan tot groote onaangenaamheden, kosten en moeite aanleiding geven, daar men verneemt, dat geene der beide partijen het op wil geven.

* *Hoogeveen* 25 *Nov.* Gepasseerde zaturdag, des avonds ongeveer ten zes uren is een meisje van ongeveer zestien jaren, dat een ijzeren pot wilde schoonmaken, in de beschoeijing van het derde verlaat van de Hoogeveensche vaart, onder de Gemeente Zuidwolde, onmiddelijk nabij deze Gemeente in het water gevallen, met dat ongelukkig gevolg, dat men, na alvorens het pand te hebben laten ledig loopen, het meisje gister morgen omstreeks tien uren levenloos in de vaart op de grond weder gevonden heeft.

Coevorden, 26 *Nov.* Een geacht huisvader alhier, die vroeger in betere omstandigheden verkeerde, won sedert eenigen jaren zijn brood met visschen. Om dit met meer vrucht te kunnen uitoefenen, had hij het in een tweetal jaren zoo verre weten te brengen, dat zijne netten, waarvan eene 60 à 70 voet lang was, en de gansche breedte der grachten kon bestrijken, eene waarde van *f* 200 bedroegen. Deze netten kon hij binnen zijne woning niet te droogen hangen, maar was hem hiertoe welwillend door de genie een ravelijn, van alle zijden door grachten omgeven, afgestaan. In de vorige week wilde hij er met zijn schuitje heen varen; maar vond dit in de gracht drijvende. Eindelijk gelukte het hem dit weder te krijgen; bij zijne netten komende, vond hij ze allen in stukken gesneden, en zijne vischkaar van den visch beroofd, zoodat de man midden in het gure jaargetijde, zich door kwaadwilligheid of broodnijd van zijn middel van bestaan beroofd ziet, niet in staat door eigen middelen dit weder te kunnen aanschaffen, dan weder door langdurig zich en de zijnen soms het noodige te ontzeggen. Te betreurenswaardiger is dit, daar hij behalve voor zijne kinderen, voor eene sedert twee jaren ziekelijke vrouw moet zorgen. Het ware te hopen, dat men den dader kon opsporen.

* *Smilde* 26 *Nov.* Heden had hier de eerste vergadering van den nieuwen gemeenteraad plaats. Nadat de Voorzitter de leden op eene gepaste wijze had verwelkomd

werd het besluit van Ged. Staten, bepalende, dat de nieuw benoemde leden den 26 Nov. voor 't eerst zouden vergaderen, voorgelezen. Hierop benoemde de Voorzitter twee commissien, bestaande uit de heeren *J. Bienema* en *H. van Veen*, en *H. Sickens* en *H. de Vroome*, tot onderzoek der geloofsbrieven, waarop de vergadering voor een half uur werd geschorst De commissien haar werk volbragt hebbende verklaarden geene bezwaren tegen de onderzochte stukken te hebben. Hierop namen de beraadslagingen tot het al of niet toelaten der leden eenen aanvang waarvan de uitslag was, dat alle leden werden toegelaten behalve de heer *M. de Haan*, op grond dat Z.E. was *plaatselijk geneesheer en vroedmeester, genietende eene bezoldiging uit de gemeentekas, hebbende een uitgebreider werkkring dan de armpractijk en zijnde ondergeschikt Ambtenaar van het plaatselijk bestuur.*

* *Dalen*, 27 *Nov.* In eene dingsdag alhier gehoudene Raadsvergadering, werd de heer *J. Caspers*, na het doen der gevorderde eeden, als lid toegelaten; ten gevolge van zijn lidmaatschap van de Provinciale Staten, was hij in de vorige zitting afwezig. Er is bepaald, dat de borgtogt van den te benoemen Gemeenteontvanger zal moeten bestaan in een hypotheek op vast goed of in eene inschrijving op het grootboek, onder verband der gemeente, ten bedrage van duizend guldens; voorts is, na artikelsgewijze behandeling, door den Raad het reglement van orde voor hare vergadering gearresteerd. De heer Voorzitter gaf verder te kennen, dat de benoeming van den Secretaris en Ontvanger, alsmede het opnemen der begrooting in de volgende zitting zoude plaats hebben.

Men verzoekt van ons de plaatsing der vier volgende artikelen:

Men verneemt, dat de Kerkeraad der Hervormden te Meppel beraadslaagt over een bij herhaling tot het Hooge Bestuur te rigten request, ten einde van Rijkswege eene toelage te bekomen, ter geheele of gedeeltelijke bezoldiging van eenen derden Predikant. — Hoe gaarne men de tegenwoordige Heeren Leeraren ook in hun belangrijk werk verligting toewenscht en gunt, schijnt het toch, dat Hun Eerw. op eene andere wijze zouden kunnen worden te gemoet gekomen, door b v. eenen tweeden Cathechiseermeester aan te stellen. Trouwens te Meppel is veel meer behoefte aan een ruim en doelmatig ingerigt kerkgebouw, dan aan eenen derden Predikant. Het tegenwoordige is gebrekkig; veel te klein; de doorgangen en trappen steeds zoodanig bezet, dat de Diakenen er door heen moeten wringen en dringen, en bij bijzondere gelegenheden, zoo als onder anderen laatstelijk bij de bevestiging en intrede van den nieuwen Leeraar, gehouden zijn, buiten de kerk de straat te passeren, om van het eene einde des gebouws tot het andere te komen; — te laag van verdieping, zonder ventilators, zoodat de uitwaseming der honderdtallen eene onuitstaanbare benaauwdheid veroorzaakt, waardoor telken zondag sommigen gedurende de dienst het Godshuis moeten verlaten; en niet zelden hoort men, bij het einde der godsdienstoefening, de een den ander toefluisteren: »wat was 't er warm, benaauwd! welk eene pestifereuze lucht! bah!" — neen, het meerendeel verlaat de kerk, niet opgewekt door de preek, maar ter neêr gedrukt door de benaauwde lucht. Bovendien schijnt het maar zeker te zijn, dat die gesteldheid oorzaak is, dat velen niet ter kerke gaan. De verlichting laat ook veel te wenschen over; het orgelgeluid is bedroevend en aandacht storend, voor hem, die een goed gehoor bezit, of gevoel voor verheerlijkende muzijk heeft, de meubelering als van het armste en geringste Drentsche dorp.

In trouwe, men zal in redelijkheid niet kunnen afkeuren, dat het Hooge Bestuur, het waarschijnlijk doorgedreven wordend verzoek, afslaat, — maar dan ook den Kerkeraad het vooruitzigt opent, om, wanneer de gemeente door vrijwillige giften, of op andere wijzen, goed voorgaat; dat dan uit de ter beschikking staande fondsen, billijke hulp tot bouwing van een doelmatig kerkgebouw zal verleend worden.

Meppel, 20 *November* 1851. K.

Plaatselijke Belastingen.

De Gemeentewet laat vrijheid, om of reeds dadelijk het daarbij voorgedragen nieuwe stelsel van plaatselijke belastingen in te voeren, of daarmede nog eenigen tijd te wachten: *vijf jaren* is de tijd, dien de Wetgever *noodig geacht heeft daarvoor te gunnen.*

Hier en elders in Drenthe — zoo hoort men — zijn de besturen er op bedacht, reeds voor het jaar 1852 de verhoogde opcenten op de grondbelasting en het personeel voor te dragen, *hier* tot het *maximum*, *daar* tot een minder bedrag.

Zou men zich ook te zeer haasten?

Die vraag schijnt in verband tot den termijn voor de invoering van het nieuwe belastingstelsel gegeven, niet geheel overtollig.

Het is niet moeijelijk, bij raadsbesluit te bepalen: *deze* en *die* nieuwe belastingen zullen worden ingevoerd: dat kost weinig tijd.

Het is moeijelijker, de *gevolgen* van dat besluit te overzien. Men kan, ja, het bedrag *ramen*, dat men zóó verkrijgen zal: men kan *niet* dadelijk bepalen, *hoe* dat bedrag zal worden bijeengebragt, en of in verband tot andere belastingen, *het geheel* daarvan evenredig door de ingezetenen zal worden gedragen. — Tot bedaarde en naauwgezette overweging der gemeentebelangen en van die der ingezetenen op dit stuk, wordt allezins tijd gevorderd. Die tijd nu, voor bedaard overleg ontbreekt, wil men reeds voor 1852 nieuwe belastingen invoeren, dan wordt er spoed geëischt, de begrooting moet opgemaakt worden, zal de dienst niet worden belemmerd. — Bedaard overleg vordert daarenboven eene grondige kennis van de Gemeentewet, een doordrongen zijn, als het ware, met haren geest; iets, dat men zeker bij alle besturen redelijkerwijze nog niet mag veronderstellen.

Wat zou het schaden, één jaar met de invoering te wachten?

Steller dezes meent, dat die schade niet groot zijn kan; behalve toch, dat *voor-* en *nadeel* hier van zeer bespiegelenden aard zijn, kan het geene ontevredenheid baren, dat men nog een jaar voort laat werken een stelsel van gemeentelasten, hetgeen in dit gewest tot geene bijzondere klagten aanleiding heeft gegeven.

Hij is daarentegen bepaald in zijn gevoelen, dat men met te wachten eensdeels tijd zal winnen, om bedaard te doen dat gene, wat voor geene overhaaste behandeling vatbaar is, anderdeels zich te nutte zal kunnen maken de ervaring, door anderen in dat tijdsverloop verkregen.

Hij meent, — doch geeft gaarne zijn gevoelen voor beter, en deelt ook tot uitlokking van andere beschouwingen de zijne hier mede, — hij meent, dat twee redenen, vooral in Drenthe, moesten leiden, om nog een jaar, althans algemeen, bij het oude te blijven.

De *eerste* reden is: wij wachten de wet op het onderwijs, doch zijn in het onzekere, wat die wet ons brengen kan, en welken invloed ze in de gemeenten hebben zal. De kosten van het onderwijs worden nu grootendeels goed gemaakt door de schoolgelden, geheven ingevolge een provinciaal reglement. Al zijn de besturen met steller dezes eenstemming in de meening omtrent het gebrekkige van dat reglement en van deszelfs werking, hij houdt zich overtuigd, in afwachting van de wet op het onderwijs, zal men het schoolgeld willen bijbehouden. Voor zóó korten tijd zal men zóó belangrijk een onderwerp niet op nieuw willen regelen, zonder eenige zekerheid van die regeling te zullen kunnen behouden voor het vervolg.

Voert men nu, met behoud van het schoolgeld, de nieuwe belastingen in, al name men het geheele stelsel, men zal dan hebben nieuwe lappen op een oud kleed, zonder grondstof, om het behouden oude, wanneer ook dat zal versleten zijn, te vervangen. Het moet altijd *stukwerk* blijven, — en stukwerk is schadelijk, het houdt niet aan één. — *Stukwerk* zal bovendien de invoering van het nieuwe belastingssijsteem blijven in *al* de gemeenten, waar men zich, zonder regeling der overige belastingen, in overeenstemming met de nieuwe behoeften, bepaalt bij het invoeren van opcenten op grondbelasting en personeel, tot een verhoogd bedrag.

De *tweede* reden is: de wenschelijkheid van een *zooveel mogelijk* eenvormig belastingstelsel voor alle gemeenten van Drenthe. Met voordacht wordt gezegd, *zooveel mogelijk*, want aan geheele eenvormigheid zal wel moeijelijk te denken zijn.

Vooral op eenvormigheid in het bedrag der plaatselijke belastingen op *voorwerpen van verbruik* heeft men hier het oog. Een verschil van aanbelang daaromtrent tusschen naburige gemeenten zal aanleiding geven tot sluikerij, en dus tot misrekening en bedrog.

Men zou althans die eenvormigheid kunnen beproeven: ware ze ook op de opcenten op grondbelasting en personeel toe te passen, het zou wenschelijk zijn.

Wacht men één jaar, 't zal mogelijk zijn zich te verstaan; zeker mogelijk voor het provinciaal bestuur, om daaromtrent voorstellen aan de gemeenten te doen.

A.... † † *(Ing.)*

Presentiegeld.

Er bestaat verdeeldheid van gevoelen omtrent de aanspraak op het presentiegeld voor de leden van den raad. De een beweert, dat Burg. en Weth. daarop geen aanspraak hebben, omdat art. 73 en 94 der gemeentewet verbieden, dat zij, onder welke benaming ook, iets anders uit de gemeentekas mogen genieten, dan hun tractement. De ander beweert, dat deze bepaling niet toepasselijk zou zijn op 't presentiegeld, en dat de Burgemeester, raadslid zijnde, en de Wethouders dit evenzeer als de overige leden van den Raad kunnen trekken. — Wie zou van deze gelijk hebben? X.

Van eene dochter beviel vrouwe *J. M. van de Kamp*, geliefde echtgenoote van

Dwingelo, Ds. C. VAN SCHAICK,
25 Nov. 1851. ber. Pred. te Suriname.

DE GOEDEREN,

welke op dingsdag den 25 November 1851 in de zaal van *R. R. van Erkelens* zijn geveild, zijn ingezet als volgt:

De **ZAAL** en **TUIN** daar achter op . . *f* 2376.50.
Het groote **HEERENHUIS**, **SCHUUR**, **STALLING** en **TUIN** op . . . . . . „ 5500.00.
Het **HUIS**, in gebruik bij den Heer *Gosenson*, op . . . . „ 1080.00.
Het **HUIS**, in gebruik bij den Heer *Klijn*, op „ 2350.00.
Het **LAND**, op het Veenigerland, bij perceelen, op . . . . „ 972.75.
Het **LUCHIESLAND**, bij perceelen, op „ 2214.00.
Het **GOOR** op . . . . „ 823,00.
Het **HAVERKAMPJE**, bij perceelen, op „ 650.75.
De **SECRETARISKAMP**, bij perceelen, op . . . . „ 1107.25.

De PALMSLAG zal plaats hebben in de zaal van *R. R. van Erkelens*, op woensdag den 3 December 1851, des namiddags te vijf uren.

H. H. VAN LIER.

De Erfgenamen van *Hendrik Derks* te Assen, zullen, op donderdag den 4 December 1851, des avonds te 6 uren, in de zaal van *J. B. Schut* te Assen, PUBLIEK presenteren te verkoopen: Een **HUIS**, **ERF** en **GROND** te Assen aan den Beilerweg en Singel, geschikt voor allerlei neringen. — Ten zelven dage en plaats zullen voor den Heer *P. van Gorcum* te Assen worden geveild: Twee **AKKERS**, gelegen tegen het Peelerveld (de overige **AKKERS** zullen alsdan worden VERHUURD); voorts een **GESCHEIDEN PERCEEL** in 't groote veld te Rolde en 3 **VORRELS** in de onverscheiden Markte te Rolde.

H. H. VAN LIER.

Na bekomene regterlijke autorisatie, zal in de maand DECEMBER 1851, publiek door den Notaris Mr. *J. L. Tonckens* te Hoogeveen worden verkocht: Eene **BOERENPLAATS**, staande en gelegen te Paterswolde, toebehoorende aan *Eene Tjerks Scheepstra* en de erven *Tjerk Eenes Scheepstra.*

Eerlang en op nader te bepalen plaats en tijd zal, na bekomene autorisatie, publiek worden verkocht: Eene **BEHUIZINGE** met **ERF** en **TUIN**, staande en gelegen te Assen aan den Groninger straatweg, laatstelijk in gebruik bij *Isbrand Buirema* en *A. Kremer*, geschikt tot allerlei neringen.

Assen, 27 *Nov.* 1851. H. H. VAN LIER.

Tegen het laatst van December zal publiek worden verkocht: Een fatsoenlijk goed onderhouden **HUIS**, staande in de Bentheimerstraat digt bij de markt te Coevorden, voorzien van **vijf kamers**, **keuken**, eenen in cement gelegden **kelder**, alles met de noodige gemakken voorzien, extra goed **regen-** en **pompwater**, kleine **bloementuin** en **achterhuis** tot berging van brand; zijnde het inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

Te bevragen bij Mervrouw de wed. *van Raalten* te Coevorden.

DRENTSCHE
KANAAL-MAATSCHAPPIJ.
AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 27 December 1851, des middags te 12 uur, zal in het Heeren Logement te Meppel, onder nadere approbatie van Commissarissen, worden **AANBESTEED**:

1°. Het bouwen van zes houten schutsluizen in de Hoogeveensche vaart;
2°. Het doen van de aardewerken ter verruiming en verlenging der Hoogeveensche vaart;
3°. Het daarstellen van nieuwe ophaalbruggen en draaivonders;
4°. Verschillende aarde- en kunstwerken ter verruiming der grachten van Meppel;
5°. De aarde- en kunstwerken voor eene waterleiding in de gemeente Zuidwolde.

De bestekken zullen ter lezing liggen te *Meppel* in het Heeren Logement, bij *J. Bruintjes* en *ten Wolde*; te *Assen* in de Gouden Roemer, de Koppelpaarden en bij *Donker*; te *Hoogeveen* bij *A. Luinge* en in de Wildeman; te *Coevorden* bij *van Tarel;* te *Groningen* bij *van der Laan;* te *Leeuwarden* in de Posthoorn; te *Zwolle* bij *Scheuer* en bij *Hamer*; te *Deventer* bij *Kiesbrink*; te *Kampen* bij *Portheine*; te *Sliedrecht* en te *Werkendam* in de Regthuizen: te *Hardinxveld* in de drie Snoeken; te *Ameide* in de Societeit; te *Gorinchem* in den Hooiwagen en op de Beurs; te *Vianen* in de Roos; te *Vreeswijk* bij van Rhenen; te *Utrecht* in de Nieuwe Bak en in de Hollandsche Tuin; te *Amsterdam* in het Vosje; te *Nijmegen* bij den Docter; te *Dordrecht* in het Bellevue; te *Rotterdam* in St. Lucas en verder bij de drukkers *A. Sweesaardt en Zoon* te *Amsterdam* te *koop.*

Twee weken vóór de aanbesteding zullen de teekeningen enz., ter inzage liggen te Meppel en voorts zijn nadere informatien te bekomen bij den Ingenieur der bovengenoemde Maatschappij *J. W. Bake* te Hoogeveen.

Assen, den 25 *November* 1851.

De Directeur der Maatschappij,
A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN.

WORDT GEVRAAGD

een Onderwijzer van rang, voor de school te Taarlo, tegen eene behoorlijke belooning. Men adressere zich in persoon of met franco brieven bij den Burgemeester van Vries.

Bij de Drukkers dezer is van de pers gekomen: **SCHRIJFALMANAK** voor het jaar 1852. Dezelve is in groen perkament te bekomen tegen 40 cent.

Voorts zijn bij hen vele andere **ALMANAKKEN**, **JAARBOEKJES** en **PRENTWERKEN** te bekomen.

Ook kan men zich bij hen abonneren tot het lezen van **MAANDWERKEN** voor 1852, welke dadelijk bij de uitgave in circulatie zullen gebragt worden.

COEVORDEN, 24 *Nov.* Rogge *f* 6.25. Boekweit *f* 4.50 Boter ned. pond *f* 0.50. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.48.

HOOGEVEEN, 25 *Nov.* Rogge *f* 6.47½. Boekweit *f* 4.62½; Haver *f* ».». Boter n. pond *f* 0.56. Honig n. pond *f* „.„.

Ter markt aangeb.: 205 mud. rogge; 140 m. boekweit; 0 m. haver; 336 p. boter; 0 p. honig. Broodzetting: de 6 ned. pond *f* 0.50.

ASSEN, 27 *Nov.* Rogge *f* 6.50 a *f* 6.00. Boekweit *f* 4.50 a *f* 4.00. Aardapp. *f* 1.50 a *f* 1.25. Boter ned. p. *f* 0.65 a *f* 0.60. Hooi 1000 N. p. *f* ».». Stroo 100 N. p. *f* 2.60.

Aantal: 260 mud Rogge; 210 mud Boekweit; 34 mud. Aardapp.; 500 n. pond Boter; 0 n. pond Hooi; 4000 n. pond Stroo. Wagens 37. — Zetting van 27 Nov.: 6 pond roggeb. *f* 0.50.

GRONINGEN, 25 *Nov.* Tarwe *f* 7.50 a *f* 5.90. Rogge N. *f* 6.60 a *f* 7.20, O. *f* 6.80 a *f* 6.00. Boekweit, zand *f* 4.55 a *f* 5.00, veen *f* 4.60 a *f* ».». Garst *f* 4.20 a *f* 4.80; Nieuwe zomer *f* „.„ a *f* „.„, knobbe *f* 4.45 a *f* 4.75. Dikke haver *f* 2.35 a *f* 3.25. Voerhaver *f* 2.25 a *f* 2.60. N. Paardeboonen *f* 3.75 a *f* 5.25. Koolzaad *f* 9.25 a *f* 9.50. Gort grove *f* 6.75 a *f* 7.25, parel 100 ned. pond. *f* 9.50 a *f* 10.50. Raapolie per vat *f* 30.50. Boter ¼ ton *f* 27.50.

STEENWIJK, 24 *Nov.* Rogge *f* 5.85 a *f* 6.50. Boekweit *f* 5.00 a *f* 5.15. Haver *f* 3.00 a *f* 3.35. Garst *f* 4.30 a *f* „.„ Boter ⅛ vat *f* 17.25.

OLDEMARKT, 22 *Nov.* Boter ⅛ vat *f* 17.00.

AMSTERDAM, 26 *Nov.* Werk. Sch. 2½ pct. 57⅞ a 58, dito 3 pct 67$\frac{7}{16}$ à 67½; dito 4 pct. 88$\frac{1}{16}$ à 88¾.

STUKKEN van *f* 10.00 *f* 9.65 a *f* 9.75.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers